

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ สิ้นค้า O-Top ขนมหั่วตัดงาขาว งาดำ
2. ประเภทแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เจ้าของแหล่งเรียนรู้ คุณขวัญจิตร์ ชิดกลาง

- 4.ที่ตั้ง 33/1 หมู่ 5 ตาบลหนองงูเหลือม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา 30000
โทร 01 0746121, 044 207464

5. ประวัติโดยสังเขป (พร้อมรูปภาพประกอบตามสมควร)

ขนมหั่วตัดตรงทอง มีมานานกว่า 100 ปีแล้ว แม่พิน สุพรรณกลาง อายุ 78 ปี เล่าว่า เคยทำขนมทอพีถั่ว มาตั้งแต่เป็นเด็ก โดยช่วยแม่ทำไว้กินเองในครอบครัวโดยไม่ต้องซื้อ ผู้ถ่ายทอดทำขนมคือ คุณยายหรั่ง กิ่งโพธิ์

ปี พ.ศ. 2536 แม่ดวงใจ ทิศกลาง กับนางขวัญจิต ชิดกลางได้ช่วยกันทำขนมหั่วตัดโดยเริ่มทำขนมเพียง 2 ครอบครัว ทำขายภายในหมู่บ้าน โรงเรียน หลังจากนั้นแม่ดวงใจ และนางขวัญจิตได้ไปศึกษารูปแบบการทำขนมหั่วตัดจากอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาสินค้าของตนเอง แล้วเริ่มผลิตถั่วกระจก และงาตัดจำหน่ายเรื่อยมา

ปี พ.ศ. 2542 ได้รวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็น กลุ่มขนมหั่วตัดตรงทองให้โอกาสชาวบ้านในบ้านรวง และหมู่บ้านใกล้เคียงเข้ามาเป็นสมาชิก ประมาณ 30 ครอบครัว ผลิตสินค้าขนมหั่วตัด งาตัด ถั่วทอดสมุนไพรจำหน่ายภายในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ และในงานประจำปีฉลองชัยชนท้าวสุระนารี และงานต่างๆ ที่ส่วนราชการจัดขึ้น และมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ต่อมาปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลมีนโยบาย หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ขนมหั่วตัดตรงทองได้รับการคัดเลือกให้เป็นสินค้า หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของตำบลหนองงูเหลือม และส่งเข้าคัดสรรในปี พ.ศ. 2546 ได้รับการคัดสรร ระดับ 3 ดาว ปัจจุบัน กลุ่มขนมหั่วตัดตรงทองมีสมาชิก 64 คน ได้รับการสนับสนุนจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม สหกรณ์การเกษตรและหน่วยงานภาครัฐ เป็นอย่างดี

การผลิตขนมหั่วตัด งาตัด ใช้แรงงานของคนในชุมชน เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นสู่รุ่น และมีการพัฒนาเพิ่มเติม ทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันสามัคคี มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ในครัวเรือน เป็นการสร้างงานในชุมชน เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของท้องถิ่นของตน

ที่ทำการกลุ่มเมื่อปี 2542(แห่งแรก)

ผลิตภัณฑ์ในสมัยเริ่มต้น

ผลิตภัณฑ์ปัจจุบัน

6. ความรู้ที่สามารถเรียนได้จากแหล่งเรียนรู้แห่งนี้

- 6.1 การทำขนมพื้นบ้าน
- 6.2 การสร้างรายได้ในท้องถิ่น
- 6.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6.4 การรวมกลุ่มของชุมชน

7. มาตรฐานรางวัลที่ได้รับ

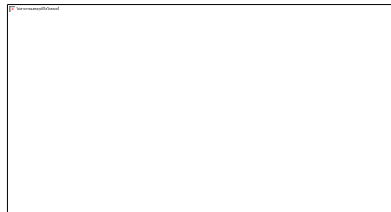
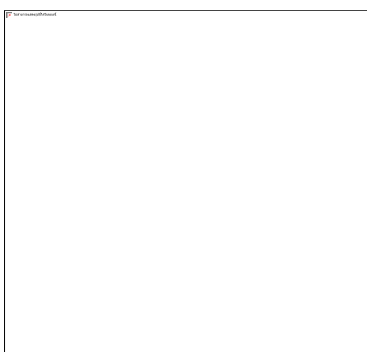
ผ่านการจัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย

- 7.1 มผช. เลขที่ 710/2547
- 7.2 OTOP คัดสรรระดับ 4 ดาว

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ สีนคำ O-Top ไม้กวาดเสี้ยนตาล
2. ประเภทแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เจ้าของแหล่งเรียนรู้ นางสาวอิง จันทรโพธิ์

- 4.ที่ตั้ง 79 หมู่ที่ 9 บ้านเนินหมื่น ตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครราชสีมา 30230
โทร 08-3798-2130, 08-4411-1755 อีเมล: cdd_korat@chaiyo.com

5. ประวัติโดยสังเขป

ชาวบ้านโนนหมื่น หมู่ที่ 9 ตำบลหนองสูงเหนือ ทำไม้กวาดจากเสี้ยนตาล มาตั้งแต่สมัยปู่ย่า ตายาย โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในหมู่บ้าน เมื่อทำนาเสร็จก็เริ่มหา กาบตาลมาทุบเอาเสี้ยนตาลมาทำไม้กวาดไว้ใช้เอง จากภูมิปัญญาท้องถิ่น จำหน่ายบ้าง ต่อมาเมื่อพ่อค้ามาสั่งซื้อมากขึ้น จึงขยายการผลิตเกือบทุกครัวเรือน ปัจจุบันมีครัวเรือนทำไม้กวาดเสี้ยนตาล ประมาณ 78 ครัวเรือน เงินทุน 8,000 บาท ผลิตได้เดือนละประมาณ 5,000 ด้าม เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากภูมิปัญญาท้องถิ่นตั้งแต่สมัย ปู่ ย่า ตายาย ประโยชน์ใช้กวาดพื้นที่หยาบ มีน้ำซัง ใบไม้ ขยะ เป็นของใช้ และของที่ระลึก เริ่มรวมกลุ่มกันครั้งแรกเมื่อปี 2535 สมาชิกผลิตที่บ้านของตนเอง แล้วนำไม้กวาดที่ผลิตได้มารวมกันไว้ ณ ที่บ้านประธานกลุ่มเพื่อส่งจำหน่ายให้พ่อค้าต่อไป

6. ความรู้ที่สามารถเรียนได้จากแหล่งเรียนรู้แห่งนี้

- 6.1 การทำไม้กวาดเสี้ยนตาล
- 6.2 การสร้างรายได้ในท้องถิ่น
- 6.3 ประโยชน์ของตาล

7. มาตรฐานรางวัลที่ได้รับ

ปี 2550

ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ กลุ่มสมุนไพรรอบผิว
2. ประเภทแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เจ้าของแหล่งเรียนรู้ นางละเอียด สุหร่ายเพชร

4.ที่ตั้ง 60/2 หมู่ที่ 1 ต.หนองงูเหลือม อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา 30320 โทร 081-709-4537

5. ประวัติโดยสังเขป

จากเรื่องราวเล่าขานความเป็นมาของคุณยายทอง ปราบุญเหลือม ซึ่งเป็นนามสกุลพระราชทานในหลวง รัชกาลที่ 6 มาปักหลักฐานอยู่บ้านโนนกราด หมู่ที่ 1 ตำบลหนองงูเหลือม ซึ่งเป็นป่ามีต้นกราดขึ้นเป็นจำนวนมาก และอยู่ในจำพวกไม้ยาง ชาวบ้านได้พากันมาเลื่อยไม้เพื่อนำมาปลูกบ้านเป็นที่อยู่อาศัยและสร้างยุ้งฉางข้าว ในระหว่างที่เลื่อยไม้นั้น ต้นกราดจะมียางไม้ไหลออกมาจำนวนมาก ทำให้ชาวบ้านเกิดอาการคัน เป็นผด ผื่น ขึ้นตามตัวเต็มไปหมด รวมถึงลูกเล็กเด็กแดงในหมู่บ้าน ซึ่งในสมัยก่อนไม่มียารักษาเหมือนในปัจจุบันนี้ คุณยายทอง ปราบุญเหลือม เป็นคนในหมู่บ้านมีญาติเป็นหมอชาวบ้านที่ทำงานเกี่ยวกับสมุนไพร จึงไปถามและนำความรู้โดยไปหาสมุนไพรในป่า จำพวกไพล ขมิ้น ชิง มาตำ และผสมน้ำเล็กน้อย ทาตามตัวเพื่อแก้อาการคัน นอกจากนี้ ได้สังเกตร่างกายมีลักษณะใสตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน จึงได้คิดค้นหาสาเหตุว่าเพราะอะไรจึงเป็นเช่นนั้น และเห็นว่าโดยเฉพาะผู้หญิงหลังคลอดบุตรให้น้ำสมุนไพรมาดื่มและให้ชะง่อนหน้าเข้าไปเพื่อให้ได้รับไอของสมุนไพรเพื่อป้องกันการเจ็บป่วยหลังคลอดบุตร ซึ่งสมัยนั้นคลอดบุตรโดยหมอตำแย แล้วได้ผลดี จากนั้นเป็นต้นมา แม่บ้านในชุมชนจึงได้รวมตัวกันขึ้นมาและทำสมุนไพรอบและมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ โดยมีหน่วยงานของราชการและท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านความรู้และงบประมาณในการทำสมุนไพรอบผิว ซึ่งอาศัยพื้นฐานจากภูมิปัญญาชาวบ้านและหมอพื้นบ้านเป็นหลักในการจัดทำตัวยาสมุนไพร ได้สืบทอดจากบรรพบุรุษเรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้มีทั้งขายส่งและขายปลีก

6. ความรู้ที่สามารถเรียนได้จากแหล่งเรียนรู้แห่งนี้

- 6.1 การประกอบอาชีพในชุมชน
- 6.2 การใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ของคนในชุมชน
- 6.3 พืชสมุนไพร
- 6.4 ประโยชน์ของพืชสมุนไพร

7. มาตรฐาน/รางวัลที่ได้รับ

- ปี พ.ศ.2549 ได้รับมาตรฐานของจังหวัดนครราชสีมา
- ปี พ.ศ.2553 ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม อสม.ตำบลหนองงูเหลือม(กลุ่มผลิตดอกไม้จันทน์ พวงหรีด)
2. ประเภทแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เจ้าของแหล่งเรียนรู้ นางสมคิด ตากงเหลือม

4. ที่ตั้ง เลขที่ 1 หมู่ที่ 8 ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอนครหลวง จังหวัดนครราชสีมา โทร 044207089
5. ประวัติโดยสังเขป

เกิดจากการว่างงานของคนในท้องถิ่น ทางอสม. ตำบลหนองงูเหลือม โดยนางสมคิด ตากงเหลือม จึงได้รวมกลุ่มชาวบ้านมาจัดสอนทำพวงหรีดดอกไม้จันทน์ และตั้งเป็นกลุ่ม อสม. ตำบลหนองงูเหลือม ที่ผลิตและจำหน่าย พวงหรีด ดอกไม้จันทน์ พานพุ่ม เป็นการสร้างรายได้ในชุมชนอีกด้วย

6. ความรู้ที่สามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้แห่งนี้

- 6.1 การทำพวงหรีด ดอกไม้จันทน์
- 6.2 การรวมกลุ่มประกอบอาชีพในชุมชน

7. มาตรฐาน/รางวัลที่ได้รับ

ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) รหัสทะเบียน : 4-30-32-04/1-0008

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ กลุ่มตีมืด
2. ประเภทแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เจ้าของแหล่งเรียนรู้ นายประวิทย์ เชยโพธิ์

- 4.ที่ตั้ง 71 หมู่ที่ 8 บ้านนาตาวันซ์ ต.หนองงูเหลือม อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา 30000
โทร 08-7169-6950 08-7965-4154

5. ประวัติโดยสังเขป

งานตีเหล็กถือเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ กลุ่มบ้านนาตาวันซ์ โนนหมัน ตำบลหนองงูเหลือมนั้น เป็นแหล่งตีมืด และเป็นชุมชนใหญ่ชุมชนหนึ่งที่มีช่างตีมืด บ้านไหนที่ตีเหล็กหรือมีดจะสังเกตได้จากโรงเรือนหรือเพิงมุงหลังคาจะแยกออกจากตัวบ้าน ใช้เป็นที่สำหรับตีเหล็กหรือมีด สมาชิกในกลุ่มประกอบการเอง โดยทำส่งพ่อค้าคนกลาง และขายปลีกเองด้วย

6. ความรู้ที่สามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้แห่งนี้

- 6.1 การตีมืด
- 6.2 อาชีพในชุมชน

7. มาตรฐาน/รางวัลที่ได้รับ

ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) รหัสทะเบียน :

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ กลุ่มทอเสื่อบ้านสาวสด
2. ประเภทแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เจ้าของแหล่งเรียนรู้ นางเปลววณู เสนกลาง

4. ที่ตั้ง บ้านสาวสด หมู่ที่ 6 ต.หนองสูงเหลื่อม อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา 30000
โทร 08-6254-3206 / 0-4420-7765

5. ประวัติโดยสังเขป

การทอเสื่อกก เป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ที่นำเอาต้นกกมาแปรรูปให้เป็นเส้น ย้อมสี แล้วสานทอให้เป็นแผ่นผืน เพื่อนำมาใช้ปูลาดรองนั่งหรือนอน หรือทำธุรกรรมต่างๆ ตลอดจนทำพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ

เสื่อกก เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะต้นกกเป็นพืชธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่นำต้นกกมาแปรรูปก็มีลักษณะคล้ายกัน หรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันและกัน ทำให้เสื่อกกถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่ง ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในอดีต ดังนั้นภูมิปัญญาด้านการทอเสื่อกกจึงเสมือนภูมิรู้พื้นบ้านที่แต่ละครัวเรือนต้องปลูกฝังให้ลูกหลานมีความรู้ มิให้ได้ชื่อว่าเกียจคร้าน มิต้องเสียทรัพย์สินเงินทองไปซื้อหา และมีให้เวลาว่างสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งนอกจากจะทอไว้เพื่อใช้เองในครัวเรือนแล้วยังสามารถทอเป็นอาชีพสร้างรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

6. ความรู้ที่สามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้แห่งนี้

- 6.1 ความรู้เรื่องกก
- 6.2 การทอเสื่อกก

6.3 การสร้างรายได้ในชุมชน

7. มาตรฐาน/รางวัลที่ได้รับ

ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) รหัสทะเบียน : 4-30-32-04/1-0005